

§5. Cộng hai số nguyên khác dấu

A. Mục tiêu. Học xong bài này học sinh cần phải :

– Biết cộng hai số nguyên.

102

Bài 29.

a) $23 + (-13) = 10$ và $(-23) + 13 = -10$.

Có thể nhận xét : Đối dấu các số hạng thì tổng đổi dấu.

b) Vì là tổng của hai số đối nhau nên bằng 0.

Bài 30. Sau khi giải nên có thêm nhận xét :

a) Cộng với số nguyên âm, ta được kết quả nhỏ hơn số ban đầu ;

b) Cộng với một số nguyên dương, ta được kết quả lớn hơn số ban đầu.

Bài 31. a) -35 ; b) -20 ; c) -250 .

Bài 32. a) 10 ; b) 8 ; c) 4.

Bài 33. Đối với hai cột cuối làm bằng cách nhầm tính sau đó kiểm tra lại.

Bài 34. a) $x + (-16) = (-4) + (-16) = -20$.

b) $(-102) + y = (-102) + 2 = -100$.

Bài 35. a) $x = 5$; b) $x = -2$.

E. Tài liệu bổ sung

Giáo viên có thể chọn thêm bài tập trong SBT Toán 6 tập một, trong đó các bài 46, 47, 48, 54, 55, 56 dành cho học sinh khá, giỏi.

– Hiểu được việc dùng số nguyên để biểu thị sự tăng hoặc giảm của một đại lượng.

– Có ý thức liên hệ những điều đã học với thực tiễn.

– Bước đầu biết cách diễn đạt một tình huống thực tiễn bằng ngôn ngữ toán học.

B. Những điểm cần lưu ý. Xem phần **B** của §4.

C. Gợi ý dạy học

Chuẩn bị của giáo viên : Hình trục số.

Các hoạt động :

Tương tự như ở §4, nhưng cần lưu ý :

Quy tắc cộng hai số nguyên khác dấu không đối nhau tương đối khó và phức tạp, nên giáo viên cần giải thích cho học sinh thấy rõ lời giải của ví dụ trong SGK được thực hiện theo ba bước :

1) Tìm giá trị tuyệt đối của hai số (ta được hai số dương : 273 và 55) ;

2) Lấy số lớn trừ số nhỏ (ta được kết quả là một số dương : $273 - 55 = 218$) ;

3) Chọn dấu (vì số -273 có giá trị tuyệt đối lớn hơn nên ta lấy dấu "-" của nó.)

D. Hướng dẫn giải bài tập SGK

[?1] Cộng trên trục số và nhận xét : tổng của hai số đối nhau bằng 0 (xuất phát từ điểm 0, di chuyển sang bên trái 3 đơn vị sau đó di chuyển 3 đơn vị về bên phải hoặc ngược lại, ta đều quay về điểm 0).

[?2] a) $3 + (-6) = -3$ (cộng trên trục số)

$$|-6| - |3| = 6 - 3 = 3.$$

Kết quả nhận được là hai số đối nhau.

b) $(-2) + (+4) = 2$ (cộng trên trục số).

$$|+4| - |-2| = 4 - 2 = 2.$$

Kết quả nhận được là hai số bằng nhau.

Nhận xét : Trong trường hợp a) do $|-6| > |3|$ nên dấu của tổng là dấu của (-6) . Trong trường hợp b) do $|+4| > |-2|$ nên dấu của tổng là dấu của $(+4)$. Các kết quả trên minh họa cho quy tắc cộng hai số nguyên khác dấu.

Bài 27. a) 20 ; b) -25 ; c) -140 .

Bài 28. a) -73 ; b) 6 ; c) -18 .